

СКЛАДОВІ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «Оздоровчі екотехнології»

I. Основна мета засвоєння курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Оздоровчі екотехнології» є підготовка сучасного, всебічно розвиненого та кокурентоспроможного на вітчизняному і зарубіжному ринках праці фахівця, який володів би знаннями та вміннями про використання природних факторів з метою оздоровлення організму людини, що є необхідною передумовою для формування у майбутніх фахівців вмінь та навичок з проведення виховної, оздоровчої, профілактичної та реабілітаційної роботи з різним контингентом населення.

II. Місце освітнього компонента в програмі підготовки фахівців певної спеціальності/освітньої програми.

Освітній компонент «Оздоровчі екотехнології» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу освітніх компонентів професійно-педагогічної підготовки.

III. Завдання освітнього компонента

Основним завданням вивчення дисципліни «Профілактика і корекція порушень постави» є формування у студентів-магістрів знання з питань вплив екологічних факторів, зокрема, погодних умов на самопочуття людей, попередження несприятливого впливу зміни клімату та погоди.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компонента

Студенти повинні знати:

- поняття про метеорологічні чинники та хімічний склад атмосфери;
- аерореспіраторні екологічні чинники;
- термічні чинники навколишнього середовища;
- позитивний та негативний вплив сонячного випромінювання на здоров'я людини.
- загальну характеристику та особливості впливу клімату на організм людини;
- особливості адаптації організму людини до клімату, поняття про акліматизацію та метеотропність;
- вплив клімату холодної, спекотної та помірної зони на організм людини;
- вплив морського клімату та клімату гірської місцевості на організм людини;
- специфіку використання кліматичних споруд та пристроїв, організації лікувально-кліматичних процедур;
- види кліматичних курортів: приморські, гірські, пустельні, спелеокурорти;
- основні напрямки та територіальну організацію лікувально-оздоровчого туризму на території України;
- показання до направлення хворих на курорти України в залежності від виду захворювання: порушення у роботі опорно-рухової, серцево-судинної, ендокринної, нервової, дихальної та травної системи, гінекологічні, ниркові та урологічні захворювання, хвороби шкіри.

Студенти повинні вміти:

- визначати роль метеорологічних чинників та хімічного складу атмосфери як екологічних факторів навколишнього середовища;
- аналізувати вплив вологості повітря, відкритого повітря рівнин, морського повітря, повітря лісів та парків на оздоровлення організму людини;
- використовувати термічні чинники навколишнього середовища та пристосування до них організму людини у якості оздоровчої екотехнології;
- використовувати методи і методики впливу різних частин спектру сонячного випромінювання на оздоровлення людського організму;
- використовувати адаптацію та акліматизацію організму людини як засіб оздоровчих

екотехнологій;

- визначати значення біологічних ритмів та їх зміни в різних природних та кліматичних зонах;
- давати оздоровчо-кліматичну характеристику основних природних зон України;
- використовувати фізіологічні механізми впливу клімату на організм людини як засіб її оздоровлення;
- впроваджувати методику оздоровчого використання кліматичних факторів;
- здійснювати оцінку біоклімату курортної зони;
- оцінювати біоклімат курортів та курортних місцевостей України;
- здійснювати вибір того чи іншого курорту України згідно медичних показань.

V. Короткий зміст освітнього компоненту

Тема 1. Метеорологічні чинники та хімічний склад атмосфери як екологічні фактори навколишнього середовища. Вступ. Предмет курсу «Оздоровчі екотехнології». Основні поняття оздоровчих екотехнологій. Метеотропні ефекти при окремих метеорологічних елементах і факторах атмосфери. Прогнозування метеотропних ефектів, елементи профілактики метеотропних реакцій і захворювань.

Тема 2. Аерореспіраторні екологічні чинники. Роль аерореспіраторних екологічних чинників у оздоровленні людини засобами екотехнологій. Вологість повітря. Відкрите повітря рівнин. Морське повітря. Повітря лісів і парків. Гіпоксично-гіпобаричний вплив (гірське повітря). Повітря карстових печер і соляних шахт.

Тема 3. Термічні чинники навколишнього середовища та пристосування до них організму людини. Тепловий баланс та тепловідчуття. Здоров'я людини та його взаємозв'язок з термічними чинниками навколишнього середовища. Термічні умови навколишнього середовища. Еквівалентно-ефективна температура (ЕЕТ). Тепловий баланс і тепловідчуття. Термовпливи.

Тема 4. Сонячне випромінювання як екологічний фактор, що впливає на здоров'я людини. Поняття про сонячне випромінювання як екологічний фактор, що впливає на здоров'я людини. 1. Радіаційна еквівалентно-ефективна температура (РЕЕТ). Термічний та фотохімічний вплив сонячного випромінювання, геліопроцедури.

Тема 5. Вплив клімату на організм людини. Клімат як екологічний фактор навколишнього середовища.

Тема 6. Адаптація організму людини до клімату. Поняття про акліматизацію та метеотропність. Фази акліматизації.

Тема 7. Вплив клімату холодної, спекотної та помірної зони на організм людини як оздоровчий чинник навколишнього середовища. Вплив клімату холодної зони. Вплив клімату спекотної зони. Вплив клімату помірної зони.

Тема 8. Вплив морського клімату та клімату гірської місцевості. Вплив клімату гірської місцевості. Вплив морського клімату.

Тема 9. Кліматичні споруди та пристрої. Кліматопавільйони. Аеросолярій. Лікувальний пляж.

Тема 10. Види кліматичних курортів: приморські, гірські, пустельні, спелеокурорти. Характеристика основних природних зон. Курорти – провідний сегмент індустрії оздоровчого туризму та рекреації. Типи клімату в санаторно-курортному лікуванні: лікувальний ефект, показання й протипоказання.

Тема 11. Основні напрямки та територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні. Природні туристичні ресурси України. Туристично-рекреаційне районування України.

Тема 12. Показання до направлення хворих на курорти України в залежності від виду захворювання: порушення у роботі опорно-рухової, серцево-судинної, ендокринної, нервової, дихальної та травної системи, гінекологічні, ниркові та урологічні захворювання, хвороби шкіри. Основні принципи медичного відбору хворих для санаторно-курортного лікування. Протипоказання до санаторно-курортного лікування.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра медико-біологічних і валеологічних основ охорони життя і здоров'я: доцент Шеремет І. В., асист. Василенко К. С.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення освітнього компоненту відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких лекційних – 4 годин, практичних – 8 годин, лабораторних – 20 годин, самостійної роботи – 58 годин.

Дисципліна вивчається у IV семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення освітнього компоненту

1. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / В. О. Атюшкін, О. А. Владимиров, М. О. Гайсак, О. О. Галаченко, Т. Ф. Голубова; ред.: Л. І. Фісенко. К.: Купріянова, 2005. 255 с.
2. Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посібн. / О. Ю. Дмитрук, Ю. В. Щур. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – К. : Вид-во ТОВ "Альтерпрес", 2008. – 280 с.
3. Ефимова В. М., Ярош А. М. Прикладная валеология. Модуль «Использование факторов окружающей среды в оздоровлении человека». Симферополь: Антиква, 2009. 100 с.
4. Кліматичні умови України. Інтерактивні карти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geomap.land.kiev.ua/climate.html>
5. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>

IX. Система оцінювання: модульний контроль, залік.

Поточний контроль: здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу відповідно до розкладу та відповідно до робочої програми. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента шляхом усного опитування, перевірки конспектів, звітів виконання лабораторних робіт та письмових контрольних робіт за темами модулів.

Підсумковий контроль: залік у IV семестрі.